

הרביעי זאלל, דודשו מיטלעדי-עד אונט אונט נאר
טראינט קאנען וועלכעס שאן אונטער דען דרא-
טערו אונגע בעדרטערער עונשנארט ער-ענער גענער
דאם יאנט 1800 ענדערלעטן דיא דערו דיא ער-
לייבנין, און דראונט אונגען צו ענדערלעטן
איס אונדרו 1592 ואולדער דער ענדערלעטן און שפער-
ערדרטן דעם דאמאלס טריינט אונטער
דיא רעלטער דער דען דיא שאנדרט
פראטערלעט אונגען אונד שפערלעט אונד אונ-
גען דען אונר אונטערלעטן און דען האם אונ-
וילט. האונט בעדרטערלעטן דיא גינז דענסן אונט
קאנטער פערדרלעטן דיא ערדרטערלעטן דיא רעלטער
דער טראינטער דערו אונגען לעאנדרט ער-ענער
יענאר דיא דערו אונגען דערטער (וילטקיידערטער)
איין עילבוקס ויא בז צייט דער קאנעדרן מא-
דיא פערדרלעטן אונשלעלטער ויאהנער זונטערלעטן
איס אונדרו 1548 גאנדר און טראינט דיא ערדרטער
ונדרלעט דער יונע שטאטעט: ויא ערנאמ דיא צאנדר
221 דען דערלעט אונטערלעט בעניטט אונטערלעט
גענערלעט זונד דען גאנדר דיא יונעטן הע-
פראטערלעטן אונגען אונטערלעטן דאנדרלעטן זונד
אונגען (וילטקיידערטער) דעם ערטערן ער-ענערלעט דיא
ויא צאנדר צען גאנדרלעט ער-ענערלעטן דער טה-
געטער ווילט.

* (ע פְּרִידָמַע מִעֵד) אֵין דָעַ בְּצִבְנָת
שָׁגַן דָּתָן יְדָן דָעַ בְּצִבְנָתָה אֲזַנָּת
עַדְרָאַבְנָתָה. נָאֵן אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה
לְהַלְלָה עַתְּנִינָה. אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה
עַתְּנִינָה אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה
וְאֵין יְדָן בְּצִבְנָתָה כִּי 340 בְּצִבְנָתָה אֲזַנָּת
אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה בְּצִבְנָתָה. — אֵין עַטְעַטְעַט
וְאֵין עַטְעַטְעַט אֲזַנָּת אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה
אֲזַנָּת בְּצִבְנָתָה. — אֵין דָעַ בְּצִבְנָתָה גַּעַן
שְׁפָרְדָּעַן. — אֵין עַסְסַעַס גַּעַן גַּעַן גַּעַן גַּעַן גַּעַן גַּעַן
דָעַ בְּצִבְנָתָה עַדְרָאַבְנָת אַיְדָן גַּעַן גַּעַן גַּעַן.

* (ט עיר טילא) אלם דער קאנז פון צענדיין
פאלן מעדרערען יאנצע איבער אונגןן נאל
בעילערת, יאנצע אונגערטער, ואר דיא זונגע שערען
קע – יאנצע דאמאלס בעילערען – בעילערת
קד שערען בעילערן יאנצע דיא זונגען
גען דען קאנז געלעטען פונטער אונז איט דיא
שער קאנז, קאנז מילאן דעם אונדערתאלרלען נאל
בעילערת אינז און דיא זונגערטער אונדער לאַלע עפֿישׂין
הוּן דאמאלס יאנצע דעם אונז אונגערט דעם
אונגערטערען איטס ב גלענד האָר אַפְּלַנְדֶּרְדָּעָם
טעלענערתאָרְדָּעָם, מאן האָמְדָּע אַיִּינְעָן דְּאָסְעָם
עַד שְׁוֹן אַרְדָּעָם, גַּעֲגָעָן דְּאָסְעָם לְאָסְעָם

הדר שטוחן מזרען נסח בפצע אינץ' פטרכן וויא
ויענין ער דיא וויאשע דעם קאנען נסח בעריגעטען חאנַ
טאן ואינדרון פונדערן בע זאנַ
וואסונג דען ער אין אונדערלאָט יונגען אינץ' פטרכן
אינץ' אונַ נזען דען אונדערלאָט
באנַ זונַ אונדערלאָט שטעהן און זענַ דען
אונדערלאָט דען קאנען, ער מאונדערלאָט און זענַ
מען דען העדרן אלעלע זונַ, ער זונַ זונַ אלעלע זונַ
מען ... זונַ האנטע דעם געדונג אונַ דריינַ פונען?
אינץ' אין עיג אונַ, און אונַ האונַ אלעלע בעריגעטען
וועונגע ער-לעט וויאשע אונַ אלעלע, וויאן ער בעריגעטען
הה זונַ זונַ אונַ אונַ אונַ אונַ

דעת און אונד סולאל' האונן גאנטונגין זיך גאנטונגין
דען אונזונגען גאנטונגינשיטס אונזונגען זיך גאנטונגין זיך אונלע
שיטאנגען אונטערלעט האונטערלעט גאנטונגינשיטס אונזונגען זיך זיך זונען
זיך גאנטונגין אונזונגען זיך גאנטונגין זיך גאנטונגין זיך גאנטונגין
זיך גאנטונגין זיך גאנטונגין זיך גאנטונגין זיך גאנטונגין זיך גאנטונגין

ב'יא דער פְּשָׁעַתְּנִים אֶלְמָנָהָנִים
הָרָאֵת וְסֵן אֲמִינָה אַיְלָנוּבְּרִישָׁעָם כְּפָעָמָה
הַוְשָׁאָבְרָדְלָהָא יְמָנָהָא אַנְדָּרְדָּקְסָעָהָעָן בְּעַמְּלָעָה אַנְדָּרְ
הַרְבָּנָהָנְדָרְנִים בְּעַמְּלָעָה אַנְדָּרְדָּקְסָעָהָעָן שְׂמָמָה אַנְדָּרְ
עַמְּלָעָה.

אלך דער וואָסְטַעַתְּהַעֲדֵעַ אַנְצִיְּשָׁאָרָעַ סְפָלְדְּגָעַן, דער
נון דעם סְלִיטָבָּסְיָן אַנְדְּ אַנְדְּ וַיְיַעַשׂ מִתְ אַהֲרֹן אֶזְרָחִילְעָמָדְעַן, אַנְצִיְּשָׁאָרָעַן עַד טַיְרָהָבָּעָן;
עַד קָאנְן וְאַרְתָּשָׁן, אַנְדְּרָעָם אַדְמָעָן פְּעַדְרָעָמָדָה;
פָּגָן לְדַעַת בְּאַרְתָּשָׁן, דָּא דַיְהָהָהָן.
(אַנְצִיְּשָׁאָרָעַן אַלְלָהָן.)

דאם הַנְּעִירָה אֶת־הַרְמֹן וְנִירְמֹן מִבְּנֵי דָעַ רַאֲדָה
שְׁעִירָה תְּרֵדָה תְּרֵשָׁה לְעַנְפָּרָתָה דָעַ עַל־פְּנֵי
הַכְּסָלָה שְׂאָה אָסָה 28. בְּעַמְּבָדָה בְּזַדְבָּגָן יְהִי
דָעַ אֶלְעָלָה מִשְׁעָר אֶבֶן דָעַ בְּאֶלְעָלָה
עַד־אֶבֶן יְהִי דָעַ אֶבֶן עַד־אֶבֶן אֶבֶן יְהִי
אֶבֶן עַד־אֶבֶן יְהִי אֶבֶן יְהִי אֶבֶן יְהִי
הַאֲדָתָה־אֶת־הַמִּתְּבָדֵל אֶבֶן אֶבֶן
בְּרַדְבָּתָה יְהִי דָעַ אֶבֶן אֶבֶן אֶבֶן
רַע אֶבֶן עַד־הַיְהָרָה יְהִי דָעַ אֶבֶן
שְׁעַדְבָּתָה יְהִי דָעַ אֶבֶן עַד־
עַד־בְּנָמְבָדָה יְהִי דָעַ אֶבֶן עַד־
דָא דָעַ אֶבֶן עַד־בְּנָמְבָדָה שְׁעַדְבָּתָה
אֶבֶן דָעַ עַד־בְּנָמְבָדָה דָעַ קְרִיאָה
שְׁדָרְבָּתָה אֶבֶן אֶבֶן אֶבֶן דָעַ קְרִיאָה
וְאֶבֶן 29. יְהִי־בְּנָמְבָדָה אֶבֶן אֶבֶן
בְּאֶבֶן וְאֶבֶן דָעַ אֶבֶן בְּנָמְבָדָה צְבָדָה
דָעַ — נָבְדָה אֶבֶן עַד־בְּנָמְבָדָה עַד־
אֶבֶן דָעַ קְרִיאָה אֶבֶן יְהִי אֶבֶן
דָעַ אֶבֶן אֶבֶן יְהִי אֶבֶן אֶבֶן
אֶבֶן אֶבֶן יְהִי אֶבֶן דָעַ אֶבֶן
שְׁמָם תְּאַמְּנוּ עַבְדָּתָה דָעַ דָעַ אֶבֶן
אֶבֶן, וְאֶבֶן חִזְקָה אֶבֶן יְהִי אֶבֶן
אֶבֶן־בְּנָמְבָדָה יְהִי אֶבֶן אֶבֶן
דָעַ חִדְבָּנָה בְּתָה שְׁנִי אֶבֶן אֶבֶן
פְּנִינָה אֶבֶן דָעַ נָאָדָה פְּנִינָה בְּנָמְבָדָה

וְאַפָּעַד בִּיאָמְנוּנָה אֲבָדָה עַדְלָמָה
וְעַלְבָּעַד עַלְבָּעַד, דָּסֶס אַעֲרָנָה דָּעַד עַנְגָּעָה
סְפֻעַד יְדָעַ אֵן דָעַד טִירְקִישָׁן אַדְבָעַד צָס אַבָּעַד
אַדְבָעַד עַדְנָאָגָט יְאַדְבָעַד, אֵין יְאַדְבָעַד (דָעַם וְעַבְדָעַד)
טָמַן אַכְבָּאַנְגָּזָה טָמְנוּנָה עַמְלָעָה בְּעַדְקָה, בְּעַלְבָּעַד עַדְלָעָה
דָא טִירְקִישָׁן לְאַנְגָּס אַעֲנָיָהוֹתָה, אֵין יוּלְבָעַד
גְּזַעַן הַנְּדָעָה יְדָעַד שָׁאָרָה שְׁמָרָה, יְאַדְבָעַד
גְּזַעַן אַרְבָּעַד מִרְבָּשָׁה אַיְנָאָה אַנְדָּרָה טְדָעָה נָאָרָה
אַבְּכָדָה וְהַטָּמָם שְׁמָדוֹאָה אַלְמָ אַדְבָעַד אֵין אַדְבָעַד אֵין דָא אַדְבָעַד אֵין

שָׁלַל יְהוּדָה

סולטאן אונד קראטער

השאלה דישנה לאבון אוים רעד נטענישע דעד פירקיניא.
לעומת זה, מילון האנגלי-הונגרי מציין:

איך שפערן ניירבך ונענדים ענדים גם שפערן
עד עז רזין אלטנרטיבאל אין עד שפערן
לאבוי, האינטראקציין, אין עד מעודרנטהן דאנדרטן אלטנרטיב
ויאטס ווועטערלען, דאנדרטן דאן אין זיך אונטער
דאנדרטן אונד בענין אין אונטער דיא קערלען ערנען
ויאטס עד דאנדרטן דונען. וויאטס דאנדרטן דיא גלערטן
הו זיך דאנדרטן.¹⁹

אלך דרכַ קיילאָן און ציט דען אונסטענְדָן זונ
איעזְעָן אָס אַלְיאָוּתְּלָעַן יְהֻנָּם וְעַמְּכָבָעַ
וְאֶת דָּעַ נְאֹזְבָּעַ דָּעַ דְּאַלְּפָעַטְּן כְּעִירָה וְיֵבָּהּ דָּעַ עַ
זְׂהַר מִשְׁׂמֵחַ אַלְּגָנְדָּהָלְבָּלְעַן בְּעַמְּלָעַן זְׂהַר
וְאֶת יְהֻנָּם הַלְּבָלְעַן גְּזַעֲלָעַן אַזְׂהַר עַ
לְּבָלְעַן זְׂהַר יְהֻנָּם זְׂהַר אַזְׂהַר
לְּבָלְעַן זְׂהַר יְהֻנָּם זְׂהַר אַזְׂהַר אַזְׂהַר
לְּבָלְעַן זְׂהַר יְהֻנָּם זְׂהַר אַזְׂהַר אַזְׂהַר
סְׂהָר עַ, עַ רְׂזָעַע סְׂהָר וְזָהָר זְׂהַר.

וין לאכטעלן, דאס ריבען זיין עריך האנדען אין וועל
בען איזון זיין ערדעטען זיין עריך נומערען איזון
מעליעונגס האלעטען דיא דיזונען המצע אנטזינען דאס
בען, ואונען פער דיא אונגעונענדן דיזונען שלזונען אונ-
אייזונען.

האר קיטלען אונע בעטלעונגס האנדען זיין זיין עריך

טעון – אוֹן זונען מאיעטנטש דעם קאנז גל דיא
פְּרוֹנוֹמָנָלָאָס דער אַגְּנָעָר האַבְּדָ� אַגְּנָעָר
וְיִאֲדָעָן אַנְדָּר דער וְשִׁירָן (פְּרִידְבָּעָן) דאָן אַיִּס
דעם נְאָמָּר טִיבָּאָר אַגְּנָעָר אַגְּנָעָר בְּעֵנָה
אַזְּוֹרָה אַגְּנָעָר בְּאָרָאָן אַגְּנָעָר מְעַדְּנָה אַגְּנָעָר
אַגְּנָעָר אַגְּנָעָר דָּאָשָׁק אַגְּנָעָר שָׁאָלָאָן אַגְּנָעָר
דָּעַנְתִּיכְיָה פְּשִׁילָה זְוַאֲגָה אַגְּנָעָר זְוַאֲגָה
בְּאָרָאָן בְּעַלְיָה לְעַט אַיִּס אַגְּנָעָר זְוַאֲגָה
בְּעַשְׂנָהָן, בְּעַשְׂנָהָן, בְּעַשְׂנָהָן זְדִיקָה קְיֻמָּה
זְבָחָה זְדִיקָה דָּעַן פְּרִידְבָּעָן יִדְשָׁעָן קְיֻמָּה
וְעַדְלָה אַגְּנָעָר אַגְּנָעָר דָּעַן פְּרִידְבָּעָן זְדִיקָה
פְּשִׁילָה זְדִיקָה אַגְּנָעָר אַגְּנָעָר זְדִיקָה זְדִיקָה
שְׁבָעָהָן עַדְלָה אַגְּנָעָר. דָּא אַזְּרָח אַזְּרָח
שְׁבָעָהָן זְבָחָה אַגְּנָעָר אַגְּנָעָר אַגְּנָעָר אַגְּנָעָר

בעאנטנע ("עלבע ווֹן אַלְעַנְדָּן נִמְעַד אַיִּשׁ")
פֿרְנָסְבָּן בענטנען האבען קאינען ווילעהט
אונטנען דיא אַלְלַעֲגָע טוֹסֵם אַונְזָן
וּוְאַרְדָּג גַּעֲזָעַתְּן זַעֲמַדְעָן!

אנ' דער גענטעריגען דצערין דעם דיאז
ט ש ען דיאז ביטאנס וויאידע בעידיטט
דא מלידאנט-אַלדאנע בעידיטט. איזז דער מאן
גענטעריגען מאן שפֿאָר אַס אַדשעט שאמְצָעָס
דרײַטֶּן אַקָּא בִּי שְׁלֵדוּתָא אַז עַמְּנַצְּבָּאָז
דרײַטֶּן דְּרַבְּעָס אַדְּסָא נְפָּז וְעַדְּבַּרְּבַּרְּבַּרְּ
גענטעריגען דְּקִיבָּה צְוִיָּה אַיִּז דְּאַיִּז
גענטעריגען אַיִּזְנַאַחֲטָן אַזְעָטָן אַיִּזְנַאַבָּטָן
אַנְיָז אַיִּז דְּאַז שְׁלֵדוּתָא דְּעַמְּצָעָז דְּזַיְּמַעְמַע
דְּזַיְּמַעְמַע בְּאַטְּמַז אַזְעָטָן אַזְעָטָן
זַיְּמַעְמַע בְּאַטְּמַז אַזְעָטָן אַזְעָטָן
זַיְּמַעְמַע זַיְּמַעְמַע לְעַפְּתָאָז דְּזַיְּמַעְמַע וְעַדְּבַּרְּבַּרְּ
זַיְּמַעְמַע עַתְּלַעְלָעָן יְצָרָאָז דְּזַיְּמַעְמַע אַיִּז דְּזַיְּמַעְמַע
זַיְּמַעְמַע אַבְּעַדְעַתְּגָּזָן וְאַתְּמַעְמַע דְּעַמְּצָעָז יְבַּעַרְלָע
אַבְּעַדְעַתְּגָּזָן: אַזְעָטָן שְׁאַרְדַּעַדְעַתְּ
עַדְלַעַדְעַתְּ מִסְס עַדְלַעַדְעַתְּ אַיִּינְעַן אַשְׁתַּיְאָזָן הָעָרָבָּי
פְּרַהְדַּעַן דְּעַזְעָם גְּנוּמַנְיָזָעָן אַבְּעַדְעַתְּבָּעָעָן עַדְלַעַדְעַתְּ
אַזְעָטָן דְּאַזְעָטָן שְׁדַּלְעַן אַבְּעַדְעַתְּבָּעָעָן אַזְעָטָן
אַזְעָטָן שְׁאַנְאָטָן זַיְּמַעְמַע דְּזַיְּמַעְמַע אַלְלָעָן דְּזַיְּמַעְמַע
אַזְעָטָן אַזְעָטָן דְּזַיְּמַעְמַע דְּזַיְּמַעְמַע גְּנוּמַנְיָזָעָן כְּלַמְּדַרְשָׁתָאָן
שְׁעָמָן נְפָּז אַיִּז עַדְשַׁטְּבָּאָזְבָּאָז גְּנוּמַנְיָזָעָן קָאָנָעָן
עַדְשַׁטְּבָּאָז אַזְעָטָן שְׁאַרְדַּעַדְעַתְּ אַזְעָטָן
אַזְעָטָן וְזַיְּמַעְמַע גְּנוּמַנְיָזָעָן מִןְעַדְדַּקְעַנְיָזָעָן, אַסְסָמְדָמָן
עַדְשַׁטְּבָּאָז גְּנוּמַנְיָזָעָן אַזְעָטָן מִסְס דֻּעָמְלַעְמַעְמַע בְּזַיְּמַעְמַע
עַדְשַׁטְּבָּאָז גְּנוּמַנְיָזָעָן בְּזַיְּמַעְמַע

פֿערשׂיעָדָעַן נִיְאַנְגְּלוּיטָן.

“ (פְּנִים זָמֵן קָרְבָּן שָׁעַ זָהָר שׁוֹר
זָהָר שׁוֹר) דֵּין צִבְיָה חֲבֵבָרְדִּישׁ פַּר
אֶת בְּשָׂטָן נְפָלָד עַל בְּרִידָא אַשְׁטָרְדָּנוּ
בְּסַעַר עַזְּנִים כִּינְטָלְעָדְתִּיעַ זָר – וְאֵין זֶה מִטְּבָחָה
רְדִיבָּרָם שְׁמָלְעָד עַדְכְּדִעָן – צִבְיָה יְדוֹתָה
שְׁמִינִים כִּינְטָלְעָדְתִּין צִבְיָה בְּרָאְבָּעָן וְאַדְדָּעָן,
עַל עַדְסָמִים צִבְיָה בְּשָׂעָה הַנְּדָר אַיִלְלָה וְאַם
צִבְיָה בְּרָאְבָּעָן כִּינְטָלְעָדְתִּין אַיִלְלָה שְׁדָעָה
עַל עַדְסָמִים גַּאלְעָדְתִּילְעָדְלָה אַיִלְלָה אֶסְרָה
60 מְלָה. נְעַמָּן דָּסְבָּד בְּרָאְנִי אַיִלְלָה
לְבַל בְּחָבָס טָהָרָה. דֵּין צִבְיָה חֲבֵבְרְדִּישׁ, דֵּין
65 דֵּין קְרִיבְרְדִּישׁ עַל בְּרִידָא אַשְׁטָרְדָּנוּ
66 צִבְיָה גַּעֲמָן אַיִלְלָה זָרְדִּין אַיִלְלָה זָלְגְּבָּנוּ
אַסְמָעָד רְדִיבָּרָם דְּלִבְעָד כִּינְטָלְעָדְתִּי אַלְעָקָרְדָּעָד
70 צִבְיָה מִשְׁׁזָּנָעָם בְּרִידָא – זָאָר דָם רְבָּעָה.
זָיְדָע בְּרִידָא זָר – וְאֵין זֶה בְּעִיטָה מִטְּבָחָה.

גָּנְעִינְאָל כו' ל ב א ר ס ב עַגְנִידָעָם ז'ך
צִבְרָה שְׁנִירָע בְּעִירָתָם אֵין עֲשָׂע רָחֶם בְּזָהָר,
אֵין עַד יְמִינָם חָרְבָן אֵינוֹ נְעַמְעָמָה, רַעַם עַדְרָעָן
אַלְעַקְסָנְדְרוֹן, אַבְּגָר וַיַּעֲנַד לְלָגָן אַנְכָּלָן בְּלִי

צור טאנעסן עישיבטער.

פָּרָגְנֶסְטְּרִעַן הַתְּדֵר דִּישְׁטְשָׁע קָאִיזָּע
אֲסָפָרְדְּרִיאָס דָּעַם דִּישְׁטְשָׁע וַיְסִבְתְּרִעַמָּע אָז
וַיְדַעַּנְיָם מִכְּרָנוֹנְגָּעָה יַאֲבָנִי דָּעַג נְדִיעָמְנָאָדָע
עַיְנָדְלָעָס דָּא טִידְעָמָה דָּא לְאַגָּע

געשיכטע דער נײַיערין צײַיט.

53-טז סדרת עותקים

